

Lekker naar Buiten!-lessen in het buitenland van Rhoon

**Lekker
naar
Buiten!**

**Educatief lesprogramma in het Buitenland van Rhoon
voor basisschoolleerlingen in gemeente Albrandswaard**

Lekker naar Buiten!-lessen

Jong geleerd is oud gedaan! Met die gedachte introduceert gebiedscoöperatie Buitenland van Rhooen een gloednieuw educatieprogramma: 'Lekker naar Buiten!-lessen'. In samenwerking met ervaren docenten en Albrandswaard Actief krijgen basisschoolleerlingen de kans om boerenatuur van dichtbij te beleven. De lessen vallen onder de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK) en bieden kinderen een unieke leerervaring in de natuur.

Het educatieprogramma kent de twee leerlijnen Landbouw en Cultuurhistorie en Landschap en Natuur waar een combinatie van onderwerpen aan bod komen

zoals de ontstaansgeschiedenis van het gebied, gezonde voeding en planten en dieren. Het zijn lessen waar kinderen blij van worden, ervaringen die ze meenemen en enthousiast delen met vrienden en familie. Het gaat om educatie maar wel op een toegankelijke, bewegelijke en speelse manier.

Basisscholen in Albrandswaard en omgeving kunnen via de website Albrandswaard Actief een les boeken over diverse onderwerpen. Denk aan een praktische les over vogels in de grienden, een toegankelijke filosofieles over de mens en de natuur of een interessante les over eetbare planten. Voor iedere leeftijd is er genoeg te doen.

Lesaanbod

Eten van de boerderij (groep 1-8)

Niet iedereen weet waar zijn eten vandaan komt. In deze les, op boerderij De Buytenhof, leren kinderen dat hun eten van het land komt. Afhankelijk van het seizoen is er op boerderij van alles te beleven en ontdekken. Zo is er in het voorjaar te zien hoe de bloesem groeit in de boomgaard. De bijen zoemen in het rond om de bloemen te bevruchten. Vanaf september is het fruit voldoende gegroeid om te oogsten. Kinderen leren hoe je appelsap kunt maken en om kruiden met hun neus te herkennen. De natuurlessen zijn van half maart tot en met eind oktober.

Docent: Marlotte Bootsma

Locatie: De Buytenhof, Rijdsdijk 98, Rhooen

Duur: 120 minuten

Filosofie les over onze plek in de natuur (groep 3-8)

Het Buitenland van Rhooen en zijn natuurinclusieve landbouw is een perfecte plek om het gesprek over mens en natuur te voeren. De samenwerking tussen boeren en natuur geven een mooie gelegenheid voor een gesprek. We leven met het idee dat er een soort ladder in de natuur bestaat waaruit volgt welk natuurelement het belangrijkste is. Onderaan zijn de dode dingen, bijvoorbeeld stenen en bergen. Daarna komen de planten en dieren. De mens staat bovenaan, daarboven zit volgens sommige God, of een andere spirituele kracht. Hoe hoger je op deze ladder staat, hoe belangrijker je bent. Samen met de leerlingen wordt op filosofische wijze onderzocht of deze gedachten wel kloppen.

Docent: Denkkunst, Belinda Hendriks

Locatie: boerderij De Vlakkenburg, Essendijk 24, Rhooen

Duur: 90 minuten

Lesaanbod

Vogels in de grienden (groep 3-8)

Samen met een gids trekken de kinderen dwars door het gebied en gaan op zoek naar de bewoners. Ze zoeken uit welke vogels hier leven en wat zij eten. Dat betekent dat de kinderen gaan struinen, maar ook gaan uilenballen pluizen! En wat ze daarvan leren is een verrassing.

Aan het eind van deze les kennen de kinderen zeker drie vogelsoorten, weten ze wie er in de grienden leven en wat zij eten.

Deze les duurt 2 uur, maar kan in overleg worden aangepast.

Docent: Carnisse Grienden, Marlotte Bootsma

Locatie: De Kopstooft en Carnisse Grienden

Duur: 90 minuten (aangepast in overleg)

Introductie in bloemen (groep 5-8)

In deze les gaan de kinderen op ontdekkingsreis in de wereld van bloemen. Ze leren hoe bloemen voelen, ruiken en smaken. Dit draagt bij aan hun kennis over planten, gezondheid, de kringloop, ecologie en duurzaamheid. De leerling leert bij welke bloemenfamilie de verschillende bloemen horen en om ze te herkennen. Sommige bloemen zijn eetbaar. De leerling leert vier manieren om bloemen te gebruiken in de keuken en om ze decoratief in te zetten. Deze les wordt gegeven door herborist, kok en voedingscoach Judith Stivaktas – Homburg.

Docent: Judith Stivaktas - Homburg van Natuurlijk Zeker

Locatie: De Buytenhof of boerderij De Vlakkenburg

Duur: 120 minuten (wandeling en workshop)

Lesaanbod

Onkruid kan je eten! (groep 5-8)

Wist jij dat je onkruid kan eten en dat het ook gezond voor je is? Neem de paardenbloem; veel mensen schoffelen deze held weg, maar hij kan ervoor zorgen dat je alle vitamines uit je eten goed opneemt en daar wordt je lichaam blij van. In deze les gaan de kinderen op ontdekkingsreis in de wereld van wilde kruiden. Ze leren om eetbaar onkruid te herkennen en hoe de kruiden voelen, ruiken en smaken. Ook leren ze de kruiden te gebruiken, bijvoorbeeld in thee of om heerlijke kruidenboter van te maken.

Docent: Judith Stivaktas - Homburg van Natuurlijk Zeker

Locatie: De Buytenhof of boerderij De Vlakkenburg

Duur: 120 minuten (wandeling en workshop)

Introductie in bomen (groep 5-8)

Hoe leuk is het om samen met je klasgenootjes de wereld van bomen te ontdekken! In deze les gaan de kinderen op ontdekkingsreis in de wereld van bomen. Ze leren bij welke bomenfamilie de verschillende bomen horen en hoe de bomenfamilies zoals de dennenfamilie of de berkenfamilie te herkennen zijn. Ze leren hoe de bladeren eruit zien, hoe ze voelen, ruiken en wat voor functie ze hebben. De leerling leert vijf bomen herkennen en kan vijf manieren benoemen waar bomen nuttig voor zijn. Ook leert de leerling wat een legenda is en hoe die te maken. Deze les wordt gegeven door herborist, kok en voedingscoach Judith Stivaktas - Homburg.

Docent: Judith Stivaktas - Homburg van Natuurlijk Zeker

Locatie: De Buytenhof of boerderij De Vlakkenburg

Duur: 120 minuten (wandeling en workshop)

Lesaanbod

Meekijken met de imker (groep 5-8)

Bijen zijn heel erg belangrijk voor de biodiversiteit. Bij boerderij De Vlakkenburg In het Buitenland van Rhoon heeft imker Miryam Börger haar eigen bijenkasten waar heerlijke honing vandaan komt. Tijdens deze les leren kinderen over het belang van bijen. Ze leren waarom bijen en bloemen niet zonder elkaar kunnen, bekijken een bijenkast van binnen, zien imkergereedschap en kleding. En de kinderen gaan wintervoer voor de bijen maken. Dit draagt bij aan hun kennis over duurzaamheid, akkerbouw, voedsel, natuur en ecologie.

Docent: Miryam Börger

Locatie: boerderij De Vlakkenburg, Essendijk 24, Rhoon

Duur: 60 minuten

Let op: het aanbod van lessen kan veranderen. Kijk voor het meest recente aanbod altijd op www.albrandswaardactief.nl/binnenschools

Ervaren docenten

De boerennatuurlessen worden gegeven door ervaren docenten met een hart voor groen. De lessen sluiten aan op de inhoudslijnen en aanbodsdoelen van basisscholen en gaan over vier thema's: landschap, cultuurhistorie, landbouw en natuur.

Belinda Hendriks van Denkkunst is al 25 jaar werkzaam als vakdocent beeldende vorming in het primaire onderwijs binnen de stichting BOOR. Ze heeft in meerdere wijken van Rotterdam de lessen verzorgd en de doorlopende leerlijnen ontwikkeld voor de groepen 1 tot en met 8.

Judith Stivaktas - Homburg is kruidengeneeskundige, herborist, kok & voedingscoach bij Natuurlijk Zeker en leert de kinderen graag alles over eetbare en geneeskrachtige kruiden.

Marlotte Bootsma van Buitenwijzer heeft jarenlange ervaring als basisschooljuf en focust nu op een van de belangrijkste onderwerpen voor de toekomst: natuur en ecologie.

Miryam Börger is biologie docent binnen het middelbaar onderwijs op CSG Willem van Oranje en heeft jarenlang ervaring met lesgeven. Daarnaast is ze imker van de Rhoonse bijenstal en deed diverse imkertrainingen.

SLO inhoudslijnen

De lessen zijn getoetst aan de SLO inhoudslijnen voor wereldoriëntatie 'Planten, dieren en de mens' en 'De ruimte om je heen - Landschap, landbouw en om gaan met milieu'. De lessen vallen onder de CMK-regeling en voldoen aan de kwaliteitsrichtlijnen voor buitenschoolse educatie. Zo hebben de lessen helder omschreven leerdoelen en een pedagogische lesopbouw. De concrete leerervaringen in een rijke context leveren een schat aan waardevolle aanknopingspunten voor vervollessen op school.

Boek een les!

Visie op natuureducatie

- ✓ Kinderen zitten al heel de dag binnen. Daarom zijn de lessen buiten en is er zo min mogelijk tekst, ze lezen al heel de dag
- ✓ De lessen sluiten aan op de inhoudslijnen en aanbodsdoelen van basisscholen
- ✓ De lessen vallen onder de CMK-regeling voor basisscholen in de gemeente Albrandswaard
- ✓ De lessen gaan over vier thema's: landschap, cultuurhistorie, landbouw en natuur
- ✓ Er wordt met echte natuur(materialen) gewerkt
- ✓ Leerlingen krijgen het vertrouwen om zelf iets uit te voeren, fouten te maken en herstellen
- ✓ De lessen sluiten aan op het handelingsperspectief van de leeftijd van de leerling

Reserveer een les

De lessen zijn te boeken via de website van Albrandswaard Actief en zijn duidelijk herkenbaar aan de 'Lekker naar Buiten'-button.

Meer informatie en boeken kan via de QR-code of via www.buitenland-van-rhoon.nl/educatie

Bijlage: Kerndoelen

De lessen sluiten aan op verschillende onderdelen van de inhoudslijnen Oriëntatie op jezelf en de wereld van het SLO (Stichting Leerplan Ontwikkeling), met name de inhoudslijn 'Planten, dieren en de mens' en de inhoudslijn 'De ruimte om je heen'. Deze inhoudslijnen dekken de volgende SLO kerndoelen voor het primair onderwijs:

- Kerdoel 34:** De leerlingen leren zorg te dragen voor de lichamelijke en psychische gezondheid van henzelf en anderen.
- Kerdoel 35:** De leerlingen leren zich redzaam te gedragen in sociaal opzicht, als verkeersdeelnemer en als consument.
- Kerdoel 39:** De leerlingen leren met zorg om te gaan met het milieu.
- Kerdoel 40:** De leerlingen leren in de eigen omgeving veel voorkomende planten en dieren onderscheiden en benoemen en leren hoe ze functioneren in hun leefomgeving.
- Kerdoel 41:** De leerlingen leren over de bouw van planten, dieren en mensen en over de vorm en functie van hun onderdelen.
- Kerdoel 42:** De leerlingen leren onderzoek doen aan materialen en natuurkundige verschijnselen, zoals licht, geluid, elektriciteit, kracht, magnetisme en temperatuur.
- Kerdoel 43:** De leerlingen leren hoe je weer en klimaat kunt beschrijven met behulp van temperatuur, neerslag en wind.
- Kerdoel 44:** De leerlingen leren bij producten uit hun eigen omgeving relaties te leggen tussen de werking, de vorm en het materiaalgebruik.
- Kerdoel 46:** De leerlingen leren dat de positie van de aarde ten opzichte van de zon leidt tot natuurverschijnselen zoals seizoenen en dag-/nachtritme.
- Kerdoel 47:** De leerlingen leren de ruimtelijke inrichting van de eigen omgeving te vergelijken met die in omgevingen elders, in binnen- en buitenland, vanuit de perspectieven landschap, wonen, werken, bestuur, verkeer, recreatie, welvaart, cultuur en levensbeschouwing. In ieder geval wordt daarbij aandacht besteed aan twee lidstaten van de Europese Unie en twee landen die in 2004 lid werden, de Verenigde Staten en een land in Azië, Afrika en Zuid-Amerika.
- Kerdoel 48:** De leerlingen leren over de maatregelen die in Nederland genomen worden/werden om bewoning van door water bedreigde gebieden mogelijk te maken.
- Kerdoel 49:** De leerlingen leren over de mondiale ruimtelijke spreiding van bevolkingsconcentraties en godsdiensten, van klimaten, energiebronnen en van natuurlandschappen zoals vulkanen, woestijnen, tropische regenwouden, hooggebergten en rivieren.
- Kerdoel 50:** De leerlingen leren omgaan met kaart en atlas, beheersen de basis-topografie van Nederland, Europa en de rest van de wereld en ontwikkelen een eigentijds geografisch wereldbeeld.

Bijlage: Leerdoelen en leerlijnen

Les	Eten van de boerderij (120 minuten)	Filosofie (90 minuten)	Vogels (120 minuten)
Groep	1-8	3-8	3-8
Aanbieder	Marlotte Bootsma	Belinda Hendriks	Carnisse Grienden/Marlotte Bootsma
Locatie	De Buytenhof, Rijdsdijk 98, Rhoon	boerderij De Vlakkenburg, Essendijk 24, Rhoon	De Kopstoof (Albrandswaardsedijk 19, Poortugaal) en Carnisse Grienden
Kosten van de les voor school*	€ 180,-	€ 250 - € 300,-	Volgens afspraak
Wanneer te boeken	Donderdag of vrijdagochtend volgens afspraak. De natuurlessen zijn van half maart tot en met eind oktober.	Volgens afspraak	Volgens afspraak
Buitenland van Rhoon Leerlijn Landbouw en cultuurhistorie	Duurzaamheid, boomgaard, koken, voedsel	Cultuurhistorie, akkerbouw, veeteelt, duurzaamheid	Grienden, rivierdelta, water
Buitenland van Rhoon Leerlijn Landschap en natuur	Beleving, kringloop, planten	Beleving, natuur, dieren, planten	Beleving, vogels, biotoop, dieren
Leerdoelen	De leerling weet hoe en waar appels groeien.	De leerlingen leren over eeuwen oude gedachten over onze plek in de natuur.	De leerling kan 5 vogelsoorten herkennen.
	De leerling weet hoe appelsap gemaakt wordt.	De leerlingen onderzoeken via socratisch gesprek deze ordening in de natuur, is die goed zo of moet er iets veranderen?	De leerling weet hoe uilenballen ontstaan
	De leerling kan geuren van kruiden herkennen en benoemen.	Gaan op onderzoek uit in de natuur	De leerling kan botjes in een uilenbal herkennen met een zoekkaart
Inhoudslijn	Planten, dieren en de mens	De ruimte om je heen	De ruimte om je heen
Kerdoelen	34, 35	39	39, 40, 41

*Tarieven van 2025

Bijlage: Leerdoelen en leerlijnen

Les	Introductie in bloemen (120 minuten)	Introductie in bomen (120 minuten)	Meekijken met de imker (60 minuten)	Onkruid kan je eten (120 minuten)
Groep	5-8	5-8	5-8	5-8
Aanbieder	Judith Stivaktas - Homburg	Judith Stivaktas - Homburg	Myriam Börger	Judith Stivaktas - Homburg
Locatie	De Vlakkenburg (Essendijk 24, Rhoon), De Kopstooft (Albrandswaardsedijk 19, Poortugaal), De Buytenhof (Rijsdijk 98, Rhoon)	De Vlakkenburg (Essendijk 24, Rhoon), De Kopstooft (Albrandswaardsedijk 19, Poortugaal), De Buytenhof (Rijsdijk 98, Rhoon)	De Vlakkenburg, Essendijk 24, Rhoon	De Vlakkenburg (Essendijk 24, Rhoon), De Kopstooft (Albrandswaardsedijk 19, Poortugaal), De Buytenhof (Rijsdijk 98, Rhoon)
Kosten van de les voor school*	€ 300 - € 350 ,-	€ 300 - € 350 ,-	€ 100,-	€ 300 - € 350,-
Wanneer te boeken	Volgens afspraak, de les duurt een dagdeel.	Volgens afspraak, de les duurt een dagdeel.	Op vrijdagochtenden volgens afspraak	Volgens afspraak, de les duurt een dagdeel.
Buitenland van Rhoon Leerlijn Landbouw en cultuurhistorie	Beleving, natuur, planten, voedsel, koken, gezondheid	Boomgaard, voedsel	Duurzaamheid, akkerbouw, voedsel	Duurzaamheid, voedsel, koken, gezondheid
Buitenland van Rhoon Leerlijn Landschap en natuur	Kringloop, ecologie, duurzaamheid	Ecologie, biotoop, landschap, kringloop	Beleving, natuur, dieren, ecologie	Beleving, planten, kringloop, ecologie
Leerdoelen	De leerling leert 5 bloemen uit verschillende bloemenfamilies herkennen	De leerling leert 5 bomen herkennen	De leerling weet dat bijen bloemen bezoeken om nectar te verzamelen, bloembezoek van bijen zorgt voor groente en fruit.	De leerling leert 5 wilde kruiden herkennen.
	De leerling kan 4 manieren benoemen waarvoor je ze kan gebruiken (thee, eten, gezondheid, creatief)	De leerling kan 5 manieren benoemen waarvoor bomen nuttig zijn (zuurstof, dieren, mulch, voeding (fruit, noten) tegen wateroverlast)	Leerlingen weten wat er in een bijenkast zit, waar een bijenvolk uit bestaat en hoe bijen honing maken.	De leerling kan 3 manieren benoemen waarvoor je ze kan gebruiken (thee, eten, gezondheid)
	De leerling leert hoe je de bloemen culinair decoratief gebruikt door zelf bloemenboter te maken.	De leerling leert wat een legenda is en hoe die te maken	N.v.t.	De leerling leert hoe je de wilde kruiden verwerkt in een kruidenboter
Inhoudslijn	Planten, dieren en de mens	Planten, dieren en de mens	Planten, dieren en de mens	Planten, dieren en de mens
Kerdoelen	34, 35 en 40	40, 41	39, 40, 41	34, 35